Published December 29, 2021

Klapalekiana, **57**: 359–369, 2021
ISSN 1210-6100

RNDr. Bohuslav Mocek sedmdesátiletý

Dr. Bohuslav Mocek seventy years old

V červenci 2021 oslavil sedmdesátiny východočeský entomolog a muzejník, RNDr. Bohuslav „Bohouš" Mocek. Narodil se 28. 7. 1951 v Pardubicích. Dětství prožil v tehdy malé vísce Černá u Bohdanče nedaleko Pardubic. Už od útlého věku se zajímal o přírodu – akční rádius zvídavého dítěte byl sice omezen především na nejbližší okolí bydliště, ale ještě v šedesátých letech minulého století byl pro něj dostupný kousek polabské přírody opravdovým rájem. Zahrada za domem byla zčásti orchidejovou loukou, před domem se na kozím úhoru popásaly majky a na pryščích se krmily pestré housenky lišajů pryščových, písčiny oživovaly nápadné druhy střevlíků, jako střevlík hlaváč (*Broscus cephalotes*) či na dunách u Živanic a Novinska žijící *Carabus nitens*. Běžným motýlem písčin byl dnes raritní okáč metlicový (*Hipparchia semele*). Vegetace na občas zaplavených polabských lukách bývala přetížena tisíci a tisíci jedinci zachraňujících se brouků a dalšího hmyzu. To vše vnímal a zkoumal Bohouš jako samouk; v zemědělské rodině a vesnickém prostředí mohly tehdy podobně „postižené" děti zpravidla počítat maximálně s tolerancí, nikoli s intelektuálním zázemím. A jak s ironií vzpomíná Bohouš, byl to právě jeho otec, který, jakožto činovník místního zemědělského družstva, pak mimoděk výrazně přispěl k zániku onoho polabského entomologického „ráje".

K dokreslení tehdejšího dětského rustikálního světa – Bohouš častokrát vzpomínal na svého dědečka, krevnatého kováře, cholerika, kterému občas pomáhal. Když se dílo nedařilo, mrštil prý dědek po vnukovi vidlemi či kladivem, aby se vzápětí rozplakal se slovy *„Já to dítě mohl zabít"*. Inu, nezabil, a Bohouš naštěstí jeho náturu nezdědil, maje povahu mírnou, řešící případné konflikty spíš vyšuměním než impulsivním způsobem svého prapředka.

K zájmu o hmyz přistoupil okolo desátého či dvanáctého roku zájem o ornitologii, kdy Bohouš pomáhal místnímu kroužkovateli, ostatně i zde nebyla nouze o inspiraci – v blízkém okolí domu bylo možné pozorovat hnízdícího dudka, sýčka, na zahradě míval křepelky a ťuhýky, za vodními ptáky se vypravoval k nedalekému Bohdanečskému rybníku.

Středoškolská studia – na tehdejší Střední všeobecně vzdělávací škole (v reálu gymnáziu) absolvoval v letech 1966 až 1969 v Pardubicích. Kromě nepochybného intelektuálního rozvoje vděčí Bohouš řečenému ústavu i za to, že se zde poznal se svou budoucí paní.

Až během středoškolských studií navázal Bohouš užší kontakty s pardubickými profesionálními biology, jako byl známý botanik František Procházka a zoolog Jan Sklenář. Na střední škole se účastnil studentských soutěží (Natura semper viva, Biologická olympiáda), inspiru-

jícím biologicko-socializačním podnětem byl pro něho pobyt mezi úspěšnými soutěžícími ve Stráži nad Nežárkou v létě 1968.

V letech 1969 až 1974 studoval v Brně na přírodovědecké fakultě Univerzity J. E. Purkyně (dnes Masarykova univerzita) obor odborná biologie se specializací na zoologii – entomologii. Během vysokoškolských studií se zaměřil pod vedením profesora Rudolfa Rozkošného na studium dvoukřídlých, konkrétně na čeleď Phoridae (hrbilkovití), na závěr studií předkládá diplomovou práci o hrbilkovitých (v zásadě monografický souhrn poznatků o této u nás do té doby nestudované čeledi Dipter). V letech 1970 až 1973 se účastnil týmových terénních výzkumných prací v Lednici na Moravě v rámci Mezinárodního biologického programu (později program Člověk a biosféra – MAB) a stážoval a praktikoval na Vysoké škole lesnické v Brně. V letech 1978–1981 absolvoval postgraduální studium muzeologie na katedře archeologie a muzeologie UJEP v Brně.

V roce 1975 nastoupil na své „životní místo" v tehdejším Krajském muzeu východních Čech (dnes Muzeum východních Čech v Hradci Králové, dále jen MVČ), kde pracuje jako entomolog a kurátor entomologické a malakologické sbírky dosud, v letech 1985 až 2017 byl zároveň vedoucí celého přírodovědeckého oddělení MVČ. V letech 1989–2016 byl vedoucím redaktorem muzejního přírodovědeckého časopisu *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A: scientiae naturales*.

Jako kurátor sbírek bezobratlých rozvíjí v muzeu především entomologickou sbírku (cca 1 milion exemplářů hmyzu; po sbírce v Národním muzeu v Praze a sbírkách v zemských muzeích v Brně a Opavě jde o čtvrtou nejrozsáhlejší entomologickou sbírku v ČR). V rámci své užší specializace prakticky založil muzejní sbírku řádu dvoukřídlých, cca 90 000 exemplářů, determinovaných vesměs našimi předními specialisty a determinátory, obdobně gruntovní jsou například jeho sběry vážek (v řádu tisíců ex. v kapalinových médiích).

Těžištěm entomologické resp. entomofaunistické činnosti B. Mocka jsou oba východočeské kraje (s emočně pochopitelnou preferencí kraje Pardubického); od brněnských studií je jeho oblíbeným regionem i jižní Morava, především v dobách společného státu často navštěvoval i Slovensko.

Zahraniční Bohoušovy cesty směřovaly především do Středomoří a na Balkán – v pásu od Atlantiku zhruba po Eufrat sbíral v Portugalsku, na Sardinii a Korsice, v Itálii, na pobřeží bývalé Jugoslávie, v Albánii, Makedonii, Bulharsku, Rumunsku, Řecku a Turecku. Jedinou výjimkou z výprav do těchto klimaticky vlídných krajin je jeho cesta do subpolárních a polárních končin Fennoskandinávie v roce 1992.

Jak už bylo výše řečeno, začal Bohouš svou profesní entomologickou dráhu jako dipterolog, specializovaný na čeleď Phoridae a je v tomto směru autorem řady pro ČR zásadních publikací (viz bibliografie). Praxe regionálního muzejního pracovníka jej však stále více směřovala a přiváděla k zájmu o entomofaunu východočeského regionu. Zprvu to byly Orlické hory (NPR Bukačka, zátopová oblast proponovaného vodního díla Pěčín), dále Železné hory, v letech 2000 až 2004 se intenzívně podílel na průzkumu komplexu chráněných území v okolí Žehuně, dalšími zkoumanými územími byly např. NPR Adršpašsko-teplické skály, PR Buky u Vysokého Chvojna, NPR Bohdanečský rybník, Kunětická hora, v souvislosti s „naturovými" vážkami řeky Metuje, Orlice, Labe a Chrudimka a mnohé další lokality na Královéhradecku a Pardubicku.

Od roku 2000 vedl dlouhodobý biologický průzkum v kamenolomu Rožmitál v Javořích horách v CHKO Broumovsko. Tato více než dvacetiletá „dřina v lomu" vyústila v příkladnou spolupráci s managementem kamenolomu, jejímiž plody jsou např. zdařilá, přírodě blízká

Obr. 2. Na lovu Dipter v PP Báň na Nymbursku, přibližně rok 2002. Fotografie Věra Mocková.

rekultivace opuštěných partií lomu, popularizace (naučná stezka) a v neposlední řadě i řada faunistických příspěvků, uveřejněných především souborně v časopise *Acta Musei Reginaehradecensis* (2014).

Některé původně odborné průzkumy a kauzy mu přerůstaly do občanské a ochranářské angažovanosti (záchrana porostu mohutných dubů šipáků v tehdejší NPR Žehuňská obora v letech 2000–2004), blokování plavebního kanálu u Přelouče jakožto součásti průplavu Dunaj/Odra/Labe (po roce 2000).

V posledních letech se intenzivně věnuje areálu Národního hřebčína v Kladrubech nad Labem, kde zůstaly zachovány mohutné solitéry a skupiny starých stromů (lokalita V Mošnicích) a na ně vázaná arborikolní entomofauna. Spolu s kolegou Tomášem Kopeckým provedli v letech 2010, 2016 a 2017 v areálu hřebčína kompletní inventuru dřevin vhodných pro saproxylický a arborikolní hmyz. V rámci muzejního interního projektu pokračuje v průzkumu této lokality dosud.

Kromě vlastní entomologické praxe se v muzeu věnoval koordinaci práce přírodovědeckých pracovišť muzeí tehdejšího Východočeského kraje, inventarizaci a soupisu přírodovědeckých sbírek v kraji, historii přírodovědeckého muzejnictví a biografii regionálních entomologů.

Je autorem nebo spoluautorem velkého množství muzejních výstav, zpřístupňujících návštěvníkům přírodu regionu nebo sbírkové fondy muzea. Za všechny lze uvést velmi úspěšnou výstavu „*Krása tropů*“ (1983, repríza 2006), která prezentovala především starší, na svou dobu velmi bohaté muzejní materiály tropických motýlů. „Zahraniční“ mutace této výstavy v roce 1984 pod názvem „*Krása trópov - A trópusok szépsege*“ proběhla následně

v Oblastním podunajském muzeu v Komárně; její realizaci provázela nezapomenutelná mixáž improvizací, exotiky, pohostinnosti a lokálního koloritu.

Svůj nesporný IT talent uplatnil především jako konzultant při vývoji evidenčního muzejního programu (DEMUS).

Bohouš vždy byl a je dlouholetým neformálním svorníkem východočeské entomologické komunity, podporoval řadu mladých a začínajících adeptů entomologie, umožňoval prázdninové praxe studentům na muzejním entomologickém pracovišti. V 70. a 80. letech minulého století spolu s Vladimírem Kalíkem garantoval činnost entomologického klubu při závodním klubu Tesla v Pardubicích, který pořádal přednášky, výstavy, společné exkurze, pořizoval faunistické soupisy z vybraných lokalit (klub byl v zásadě neformálním prekurzorem pozdější regionální pobočky ČSE). V letech 1980 až 1990 vedl entomologický kroužek v Domě dětí a mládeže Delta v Pardubicích, v 80. letech působil jako lektor – entomolog na několika běžících přírodovědných táborů v Moštenické Kyslé v Nízkých Tatrách.

Členem Československé společnosti entomologické je B. Mocek od roku 1986, od roku 1987, kdy byla založena východočeská pobočka Společnosti, byl jejím předsedou až do roku 2012. V roce 1992 zorganizoval výbor pobočky ve spolupráci se Správou CHKO Železné hory 23. celostátní entomologické dny v Nasavrkách.

Bohouš žije se svou manželkou paní Věrou v rodinném domku v Pardubicích – Svítkově, je otcem dvou dnes již dospělých synů Jana a Tomáše a trojnásobným dědečkem. Zdrojem radosti je mu kromě rodiny a přírody i zahrada, kde se kromě užitkových organizmů (rajčata, slepice) pokouší kultivovat na opukové skalce i xerotermní stanoviště s kavyly, bělozářkami, hlaváčky a brunátnými diviznami a kde se může těšit i z přítomnosti pozoruhodné a nápadné entomofauny, např. drvodělek a (již opět) i majek.

Na svém dlouholetém kolegovi a příteli Bohoušovi si cením jak jeho povahových vlastností, mezi něž patří už výše zmíněná mírnost, smysl pro sociální spravedlnost a společenské dovednosti (je výborný společník a vypravěč muzejních a přírodovědeckých historek), tak i širokých odborných znalostí. Věřím, že i po postupném plánovaném útlumu své profesionální činnosti v muzeu zůstane pro naši východočeskou přírodovědeckou komunitu ještě dlouho neformální autoritou a aktivním kolegou. K tomu Ti, Bohouši, přeji především pevné zdraví a spoustu životního elánu!

Na počest jubilanta byly pojmenovány taxony *Coniosternum moceki* Šifner, 2004 (Diptera: Scatophagidae), *Rhamphomyia* (*Rhamphomyia*) *bohousi* Barták et Kubík, 2008 (Diptera: Empididae) a *Platypalpus bohousi* Barták et Kubík, 2018 (Diptera: Hybotidae).

LITERATURA / REFERENCES

ŠIFNER F. 2004: Three new species of scathophagid flies from the Palaearctic region with a description of male Hexamitocera martineki (Diptera, Scathophagidae). *Časopis Národního muzea, Řada Přírodovědná* **173**: 105–110.

BARTÁK M. & KUBÍK Š. 2008: Four new West Palaearctic species of the Rhamphomyia (s. str.) (Diptera: Empididae). *Revue Suisse de Zoologie* **115**: 25–36.

BARTÁK M. & KUBÍK Š. 2018: Hybotidae (Diptera) from Turkey, with descriptions of seven new species. *Zootaxa* **4410 (3)**: 453–482.

Miroslav MIKÁT, Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Eliščino nábřeží 465, 500 01 Hradec Králové; e-mail: m.mikat@muzeumhk.cz

Obr. 3. S kolegou Tomášem Kopeckým v areálu Národního hřebčína v Kladrubech nad Labem při inventarizaci stromů, leden 2017. Fotografie Tomáš Kopecký.

BIBLIOGRAFIE

Odborné články:

MOCEK B. 1977: 45. čeleď Hrbilkovití – Phoridae. Pp. 197–202. In: DOSKOČIL J. (ed.): *Klíč zvířeny ČSSR, díl V.* ČSAV, Praha, 376 pp.

MOCEK B. 1978: Druhy čeledi Phoridae (Diptera; Brachycera) dosud zjištěné na území Československa. (Die bisher aus dem Gebiete der ČSSR festgestellten Arten der Familie Phoridae (Diptera, Phoridae). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **15** (1974): 93–101 (in Czech, German abstract).

MOCEK B. 1981: Faunistic records from Czechoslovakia. Diptera, Phoridae. *Acta Entomologica Bohemoslovaca* **78**: 265.

MOCEK B. 1982: Tschechoslowakische Arten der Gattung Phora Latreille, 1796 (Diptera, Phoridae). *Folia Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Purkynianae Brunensis*, *Biologia* **74 (7)**: 93–96.

MOCEK B. & ZUSKA J. 1987: Phoridae. Pp. 145–148. In: JEŽEK J. (ed.): Enumeratio insectorum bohemoslovakiae. Check List of Czechoslovak Insects II (Diptera). *Acta Faunistica Entomologica Musei Nationalis Pragae* **18**: 1–384.

MOCEK B. 1992: Současný stav entomologického poznání CHKO Železné hory. [The current state of entomological knowledge of the Železné hory Protected Landscape Area]. Pp. 35–38. In: BÁRTA F. (ed.): *Sborník referátů z konference k 1. výročí vyhlášení CHKO Železné hory.* [*Proceedings of the Conference Organised on the 1st Anniversary of the Establishment of Železné Hory Protected Landscape Area]*. Železné Hory Protected Landscape Area administration, Nasavrky, 93 pp. (in Czech).

MOCEK B. 1993: Review of records of the genus Metopina (Diptera, Phoridae) in Czechoslovakia. *Dipterologica Bohemoslovaca* (Bratislava) **5**: 73–76.

MOCEK B. 1994: New faunistic records of the family Phoridae (Diptera) from Czechoslovakia. *Dipterologica Bohemoslovaca* **6**: 109–113.
MOCEK B. 1995a: New faunistic records of the family Phoridae (Diptera) from the Czech Republic. *Dipterologica Bohemoslovaca* (Zvolen) **7**: 129–131.
MOCEK B. 1995b: Výskyt svižníka Cicindela arenaria (Coleoptera, Carabidae, Cicindelini) na druhotném stanovišti ve východních Čechách. [Occurrence of Cicindela arenaria (Coleoptera, Carabidae, Cicindelini) at a secondary habitat in Eastern Bohemia]. *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **24**: 154 (in Czech).
MOCEK B., KUDYN M., ČERVINKA L., HARTL J., ŠUMPICH J., ZELENÝ J. & BREJCHA L. 1995: Příspěvek k entomofaunistickému výzkumu CHKO Železné hory. Výsledky 23. entomologických dnů ČSE v roce 1992. (Contribution to the knowledge of insects fauna in Železné hory Mts.). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **24**: 135–153 (in Czech, English title).
MARTINEK V. & MOCEK B. 1995: Druhy některých čeledí dvoukřídlých (Diptera, Acalyptrata) v entomologické sbírce Muzea východních. Čech. (Species of some families of Diptera – Acalyptrata in the insect collection of the Regional museum at Hradec Králové). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **24**: 21–60 (in Czech, English summary).
OLEJNÍČEK J. & MOCEK B. 1996: Faunistic records from the Czech Republic – 47. Diptera: Dolichopodidae. *Klapalekiana* **32 (3–4)**: 200.
MOCEK B. 1997a: Faunistic records from the Czech and Slovak Republics: Diptera, Phoridae. *Dipterologica Bohemoslovaca* (Brno) **8**: 220–222.
MOCEK B. 1997b: Výsledky přírodovědeckých výzkumů lokality Hradec Králové – „Na Plachtě" ve východních Čechách. (Results of the botanical and zoological researchs in the locality Hradec Králové – „Na Plachtě" (Eastern Bohemia, Czech Republic). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **25**: 3–20 (in Czech, English summary).
MOCEK B. 1997c: Fauna žábronožek (Anostraca) a listonožek (Notostraca) (Crustacea: Phyllopoda) lokality „Na Plachtě" v Hradci Králové. (Fauna of gill–footed crustaceans (Anostraca) and shield–bearing phyllopods (Notostraca) (Crustacea: Phyllopoda) in the locality „Na Plachtě", Hradec Králové). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **25**: 75–78 (in Czech, English summary).
MOCEK B. 1997d: Fauna vážek (Odonata) lokality Hradec Králové – „Na Plachtě" (východní Čechy, Česká republika). (Dragonflies (Odonata) in the locality Hradec Králové – „Na Plachtě" (Eastern Bohemia, Czech Republic). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **25**: 79–88 (in Czech, English summary).
MOCEK B. 1997e: Přehled druhů některých čeledí dvoukřídlých (Diptera) zjištěných na lokalitě „Na Plachtě" (východní Čechy, Česká republika). (Survey of species some families of Diptera in the locality „Na Plachtě" (Eastern Bohemia, Czech Republic)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **25**: 197–205 (in Czech, English summary).
MOCEK B. 1997f: Family Phoridae. Pp. 58–60. In: CHVÁLA M. (ed.): *Check list of Diptera (Insecta) of the Czech and Slovak Republics.* Karolinum – Charles University Press, Praha, 130 pp.
DIRLBEK J., DIRLBEK K., MOCEK B. & HÁJEK J. 1998: Vrtulovití (Diptera, Tephritidae) Chráněné krajinné oblasti Orlické hory. (Das Vorkommen einiger Bohrfliegenarten (Diptera, Tephritidae) in Adlergebirge–Schutzregion (Tschechische Republik)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **26**: 67–78 (in Czech, German summary, English abstract).
KRÁL D. & MOCEK B. 1998: A cataloque of the type-specimens of the Zdeněk Tesař collection deposited in the Museum of East Bohemia, Hradec Králové. Part 1: Trogidae, Scarabaeidae: Scarabaeinae, Coprinae, Aphodiinae (Coleoptera: Scarabaeoidea). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **26**: 3–21.
MOCEK B. 1998a: Příspěvek k poznání vážek (Odonata) východních Čech s uvedením druhu Crocothemis erythraea (Brullé, 1832). (Contribution to the knowledge of the dragonflies (Odonata) in Eastern Bohemia with the findings of the species Crocothemis erythraea (Brullé, 1832)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **26**: 27–37 (in Czech, English summary).
MOCEK B. 1998b: Druhy čeledi Phoridae (Diptera) přírodní rezervace Střemošická stráň na Chrudimsku. (Phoridae (Diptera) (except Megaselia) in the natural reserve Střemošická stráň (distr. Chrudim, Czech Republic). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **26**: 79–89 (in Czech, English summary).
MOCEK B. 1998c: Phoridae. Pp. 191–197. In: ROZKOŠNÝ R. & VAŇHARA J. (eds): Diptera of the Pálava Biosphere Reserve of UNESCO, I. *Folia Facultatis Scientiarum Naturalium Universitatis Purkynianae Brunensis*, *Biologia* **99**: 1–219.
MOCEK B. & REJL J. 1999: Vážka Aeshna isosceles (Müller, 1767) (Odonata) ve východních Čechách. (Dragonfly Aeshna isosceles (MÜLLER, 1767) (Odonata) in Eastern Bohemia). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **27**: 121–124 (in Czech, English summary).

HAMET A., MOCEK B. & SPÍŠEK J 1999: Výskyt Cicindela arenaria vienensis Schrank, 1781 (Coleoptera: Carabidae, Cicindelinae) ve východních Čechách. (The occurrence of Cicindela arenaria vienensis Schrank, 1781 (Coleoptera: Carabidae, Cicindelinae) in Eastern Bohemia). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **27**: 125–127 (in Czech, English summary).

MOCEK B. 1999a: Druhy čeledi Phoridae (Diptera) přírodní rezervace Buky u Vysokého Chvojna. (Phoridae (Diptera) (except Megaselia) in the Nature Reserve Buky u Vysokého Chvojna (distr. Pardubice, Czech Republic)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **27**: 213–226 (in Czech, English summary).

MOCEK B. 1999b: Faunistic Notes: Phoridae: In: JEDLIČKA L. (ed.): *Dipterologica Bohemoslovaca* (Bratislava) **9**: 194.

MOCEK B. 1999c: Současný stav výzkumu vážek (Odonata) v regionu východních Čech. (A current state of the dragonfly (Odonata) research in the Eastern Bohemia). Pp. 17–46. In: HANEL L. (ed.): *Sborník z mezinárodního semináře „Vážky 1999"*. Český svaz ochránců přírody, Vlašim, 119 pp. (in Czech, English summary).

HANEL L., HLÁSEK J., CEMPÍREK J., CIESLA M., DOLNÝ A., FIKÁČEK M., FLÍČEK J., HONCŮ M., MOCEK B., REJL J., RUS I., ŠÁLEK P. & ZELENÝ J. (2000): Soupis vážek (Odonata) zjištěných v rámci III. odonatologických dnů v červnu 2000 v CHKO Třeboňsko. (List of dragonflies (Odonata) found during the 3rd Odonatologic Days in June 2000 in the Protected Landscape Area Třeboňsko (Southern Bohemia)). Pp. 66–77. In: HANEL L. (ed.): *Vážky 2000. Sborník referátů III. celostátního semináře odonatologů, který se konal v Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko, 15.–18.6.2000*. Český svaz ochránců přírody, Vlašim, 192 pp. (in Czech, English summary).

MOCEK B. & BARTÁK M. 2000: Phoridae. Pp. 213–219. In: BARTÁK M. & VAŇHARA J. (eds): Diptera in an Industrially Affected Region (North – Western Bohemia, Bílina and Duchcov Environs). *Folia Facultatis Scientiarium Naturalium Universitatis Masarykianae Brunensis, Biologia* **104**: 1–140.

HÁJEK J. & MOCEK B. (2000): Výskyt šidlatky kroužkované – Sympecma annulata (Sélys, 1887) (Odonata: Lestidae) v České republice. (The occurrence of the dragonfly Sympecma annulata (Sélys, 1887), (Odonata: Lestidae) in the Czech Republic). Pp. 52–58. In: HANEL L. (ed.): *Vážky 2000. Sborník referátů III. celostátního semináře odonatologů, který se konal v Chráněné krajinné oblasti Třeboňsko, 15.–18.6.2000*. Český svaz ochránců přírody, Vlašim, 192 pp. (in Czech, English summary).

MOCEK B. & MIKÁT Mich. 2001: Druhý příspěvek k poznání fauny vážek (Odonata) přírodní památky „Na Plachtě" v Hradci Králové. (The second contribution to the knowledge of the dragonflies fauna (Odonata) in the Nature Monument „Na Plachtě" (Eastern Bohemia, Czech Republic). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **28:** 135–143 (in Czech, English summary).

OLEJNÍČEK J., BARTÁK M., MOCEK B. & VAŇAHARA J. 2001: Faunistic records. Dolichopodidae. Pp. 189–190. In: CHVÁLA M. (ed.): Dipterologica bohemoslovaca*,* 10. *Acta Universitatis Carolinae, Biologica* **45**: 1–198.

MOCEK B. & ČÍP D. 2003: Nález vážky Orthetrum coerulescens (Fabricius, 1798) ve východních Čechách. (Finding of dragonfly Orthetrum coerulescens (Fabricius, 1798) in Eastern Bohemia). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **29**: 82 (in Czech, English summary).

MOCEK B., TROJAN S. & ROUDNÝ L. 2003: Tři údaje o výskytu perleťovce červeného (Argynnis pandora Denis & Schiffermüller, 1775) (Lepidoptera, Nymphalidae) v Čechách. (Three records of Cardinal (Argynnis pandora Denis & Schiffermüller, 1775) (Lepidoptera, Nymphalidae) from Bohemia). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **29**: 88 (in Czech, English summary).

MIKÁT M., MOCEK B. & ZÁMEČNÍK J. 2004: Výsledky entomologického průzkumu lokality „Slavíkovy ostrovy" u Přelouče. (Results of entomological research of the locality „Slavíkovy ostrovy" near Přelouč town (Eastern Bohemia, Czech Republic). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **30**: 101–121 (in Czech, English summary).

MOCEK B., BARTÁK M. & KUBÍK Š. 2005: Phoridae. Pp. 186–195. In: BARTÁK M. & KUBÍK Š. (eds): *Diptera of Podyjí National Park and its Environs*. Česká zemědělská univerzita, Praha, 432 pp.

MOCEK B. & MIKÁTOVÁ B. 2005: Žábronožky (Anostraca) a listonožky (Notostraca) (Crustacea: Phyllopoda) východního Polabí. (Fauna of brine shrimps (Anostraca) and tadpole shrimps (Notostraca) (Crustacea: Phyllopoda) in the Eastern Elbian Basin (Czech Republic). *Východočeský Sborník Přírodovědecký – Práce a Studie* **12**: 143–152 (in Czech, English summary).

MOCEK B. 2006: Phoridae Latreile, 1796. In: JEDLIČKA L., STLOUKALOVÁ V. & KÚDELA M. (eds): *Checklist of Diptera of the Czech Republic and Slovakia*. Electronic version 1. http://zoology.fns.uniba.sk/diptera + CD–ROM, ISBN 80-969629-0-6. (accessed 10 October 2021).

MOCEK B., MIKÁT Mich. & ČÍP D. 2006: Významné a zajímavé nálezy vážek (Insecta, Odonata) z regionu východních Čech. (Significant and interesting findings of dragonflies (Insecta, Odonata) in East Bohemian Region). Pp. 15–48. In: HANEL L. (ed.): *Vážky 2005. Sborník referátů VIII. celostátního semináře odonatologů, který se konal ve Žďárských vrších, ve dnech 23. - 26. 6. 2005. Český svaz ochránců přírody, Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky, správa CHKO Žďárské vrchy* & Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, Vlašim, *Žďár nad Sázavou* & Česká Lípa, 196 pp. (in Czech, English summary).

ZEMAN V. & MOCEK B. 2006: Lumkovití (Ichneumonidae, Hymenoptera) chráněných území Chlumecka (Čechy, Česká republika). (Ichneumonidae (Hymenoptera) from protected areas near Chlumec nad Cidlinou (Bohemia, Czech Republic)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **31**: 105–126 (in Czech, English summary).

MOCEK B. 2007: Lesák rumělkový (Cucujus cinaberinus) (Coleoptera: Cucujidae) ve východních Čechách. (Flat bark beetle (Cucujus cinaberinus) (Coleoptera: Cucujidae) in East Bohemia (Czech Republic)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **32**: 99–117 (in Czech, English summary).

BOGUSCH P. & MOCEK B. 2007: Žahadloví blanokřídlí (Hymenoptera: Chrysidoidea, Vespoidea, Apoidea) chráněných území Chlumecka (Čechy, Česká republika). (Aculeate Hymenoptera (Hymenoptera: Chrysidoidea, Vespoidea, Apoidea) of protected areas near Chlumec nad Cidlinou (Bohemia, Czech Republic)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **32**: 123–149 (in Czech, English summary).

MOCEK B., VONIČKA P. & PREISLER J. 2008: Hrbilkovití (Diptera: Phoridae) Jizerských hor a Frýdlantska. (Phoridae (Diptera) of the Jizerské hory Mts. and Frýdlant region (northern Bohemia, Czech Republic)). *Sborník Severočeského Muzea v Liberci, Přírodní Vědy* **26**: 261–281 (in Czech, English summary).

JANŠTA P., VRABEC V., STRÁNSKÝ J., MIKÁT M. & MOCEK B. 2008: The occurence of the praying mantis (Mantis religiosa) (Mantodea: Mantidae) in central Bohemia and its distribution in the Czech Republic. *Klapalekiana* **44**: 21–25.

MOCEK B. & ROHÁČEK J. 2009: Phoridae. Pp. 155–160. In: ROHÁČEK J. & ŠEVČÍK J. (eds): *Diptera of the Poľana Protected Landscape Area – Biosphere Reserve (Central Slovakia)*. State Nature Conservancy of the Slovak Republic, Administration of the Protected Landscape Area – Biosphere Reserve Poľana, Zvolen, 340 pp.

MOCEK B. & BÁRTA F. 2010: *Vážky (Odonata) Chráněné krajinné oblasti Železné hory*. *Železné hory – sborník prací č. 19*. [*Dragonflies (Odonata) in Protected Landscape Area* Železné *hory*]. Grantis pro Společnost přátel Železných hor, Ústí nad Orlicí, 75 pp. (in Czech).

MOCEK M. & MIKÁT M. 2010: Faunistic records from the Czech Republic – 295. Diptera: Xylomyidae. *Klapalekiana* **46**: 141.

MOCEK B. & ŠPAČEK J. 2011: Faunistické zprávy z východních Čech. Crustacea: Phyllopoda. (Faunistic records from Eastern Bohemia. Crustacea: Phyllopoda). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **33**: 92 (in Czech, English title).

ZEMAN V. & MOCEK B. 2011: Lumkovití (Ichneumononidae, Hymenoptera) PR Buky u Vysokého Chvojna (okres Pardubice, Česká republika). (Ichneumonidae (Hymenoptera) in the Nature Reserve Buky u Vysokého Chvojna (distr. Pardubice, Czech Republic)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **33**: 135–143 (in Czech, English summary).

TKOČ M., MOCEK B. & BARTÁK M. 2012: New and rare records of the flat-footed flies (Diptera: Platypezidae) from the Czech Republic and Slovakia. *Klapalekiana* **48**: 269–274.

BOGUSCH P. & MOCEK B. 2014: Žahadloví blanokřídlí (Hymenoptera: Chrysidoidea, Vespoidea, Apoidea) kamenolomu Rožmitál a jeho okolí (Česká republika, severovýchodní Čechy, CHKO Broumovsko). (Aculeate Hymenoptera (Hymenoptera: Chrysidoidea, Vespoidea, Apoidea) in the Rožmitál quarry and its vicinity (Czech Republic, Northeast Bohemia, Broumovsko Protected Landscape Area)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **34**: 143–153 (in Czech, English summary).

MOCEK B. 2014a: Přírodovědecký průzkum areálu kamenolomu Rožmitál u Broumova (Česká republika, severovýchodní Čechy, CHKO Broumovsko) v období 2000 – 2014. (Biological survey of the area of the stone quarry Rožmitál u Broumova (Czech Republic, Northeast Bohemia, Broumovsko PLA) during the years 2000 – 2014). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **34**: 5–12 (in Czech, English summary).

MOCEK B. 2014b: Vážky (Odonata) kamenolomu Rožmitál (CHKO Broumovsko). (Dragonflies (Odonata) in the Rožmitál quarry (Czech Republic, Northeast Bohemia, Broumovsko Protected Landscape Area)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **34**: 63–68 (in Czech, English summary).

MOCEK B. 2014c: Příspěvek k poznání některých čeledí dvoukřídlých (Diptera) v lomu Rožmitál (CHKO Broumovsko). (Contribution to the knowledge of some families of Diptera in the Rožmitál quarry (Czech Republic, Northeast Bohemia, Broumovsko Protected Landscape Area)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **34**: 155–158 (in Czech, English summary).

Obr. 4. Na Pálavě, srpen 2006. Fotografie Věra Mocková.

MOCEK B., BRANDA J. & MIKÁTOVÁ B. 2014: Obratlovci (Vertebrata) kamenolomu Rožmitál (CHKO Broumovsko) a jeho okolí. (Vertebrates in the Rožmitál quarry and its vicinity (Czech Republic, Northeast Bohemia, Broumovsko Protected Landscape Area). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **34**: 159–169 (in Czech, English summary).

MOCEK B. & SIMON M. 2014: Ekologická obnova území po těžbě v kamenolomu Rožmitál (CHKO Broumovsko). (Ecological restoration of mining areas in the Rožmitál quarry (Czech Republic, Nordeast Bohemia, PLA Broumovsko)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **34**:13–19 (in Czech, English summary).

ZEMAN V. & MOCEK B. 2014: Lumkovití (Ichneumonidae, Hymenoptera) kamenolomu Rožmitál (Česká republika, severovýchodní Čechy, CHKO Broumovsko). (Ichneumonidae (Hymenoptera) in the Rožmitál quarry (Czech Republic, Northeast Bohemia, Broumovsko Protected Landscape Area)). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **34**: 129–142 (in Czech, English summary).

MIKÁT Mich., BENDA D. & MOCEK B. 2016: Vážky dolního toku Orlice. (Dragonflies of lower Orlice river). Pp. 76–93. In: WALDHAUSER M. (ed.): *Vážky 2016. Sborník referátů XIX celostátního semináře odonatologů* v Brdech. Český svaz ochránců přírody, Vlašim, 160 pp. (in Czech, English summary).

MÜCKSTEIN P. & MOCEK B. 2018: A catalogue of the type specimens of beetles (Coleoptera) deposited in the Museum of East Bohemia, Hradec Králové. Part 2: Scarabaeidae: Cetoniinae (including Trichiini). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **37**: 5–21.

Personálie:

MOCEK B. & ŠTAMBERG S. 1997: RNDr. Karel Lohniský – šedesátitetý. [RNDr. Karel Lohniský – sixty years old]. *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **25**: 231–238 (in Czech).

MOCEK B. 2001: K osmdesátým narozeninám entomologa Vladimíra Kalíka. **[**Eighties birthday of Vladimír Kalík]. *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **28**: 251–254 (in Czech).

MOCEK B. 2006: Doc. Ing. Vladislav Martinek, CSc. zemřel. [Doc. Ing. Vladislav Martinek had died]. *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **31**: 155–159 (in Czech).

MOCEK B. 2015: In memoriam RNDr. Karel Lohniský PhD. *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **35**: 81–83 (in Czech).

ZAPLETAL T., MOCEK B. & ŠVÁTORA M. 2014: In memoriam of RNDr. Karel Lohniský, Ph.D (1935–2014). *Acta Societatis Zoologicae Bohemicae* **78**: 303–306.

MOCEK B. 2018: Vladimír Zeman, CSc. – 85letý. [Vladimír Zeman CSc. – eighty-five years old]. *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **37**: 91–93 (in Czech).

MOCEK B. 2020: Karel Poláček (1920–2017) – východočeský entomolog a pedagog. **[**Karel Poláček (1920–2017) – East Bohemian entomologist and pedagogue]. *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **38**: 97–98 (in Czech).

Muzeologie:

MOCEK B. et al. 1989: Přírodovědecké sbírky v muzeích Východočeského kraje. [Natural science collections in Museums of the East Bohemian region]. *Zprávy Východočeských Muzeí* (Krajské muzeum východních Čech v Hradci Králové) **16**: 1–23 (in Czech).

MOCEK B. 1999: Z historie přírodovědeckého oddělení muzea v Hradci Králové. (The history of the natural science department of the Museum in Hradec Králové). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **27**: 232 (in Czech, English title).

MOCEK B. 2006: 30. ročníků přírodovědeckého časopisu Práce muzea v Hradci Králové (Acta Musei Reginaehradecensis s. A) – Bibliografie a rejstřík. (30th volume of natural science journal „Práce Muzea v Hradci Králové" (Acta Musei Reginaehradecensis s. A). Bibliography and index). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **31**: 5–27 (in Czech, English title).

MOCEK B. 2006: Malakologická sbírka v Muzeu východních Čech v Hradci Králové. (Malacological collection in East Bohemia Museum in Hradec Králové). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **31**: 67–71 (in Czech, English title).

MOCEK B. 2020: 80 let Přírodovědeckého muzea v Hradci Králové. (80 years of the Museum of Natural History in Hradec Králové). *Acta Musei Reginaehradecensis, Series A* **38**: 99–102 (in Czech, English title).

Popularizační texty:

MOCEK B. et al. 1992: *Příroda ve městě*. [*Urban nature*]. Muzeum východních Čech Hradec Králové, Hradec Králové, 32 pp. (in Czech).

MOCEK B. et al. 1995: *Příroda východních Čech.* [*Nature of Eastern Bohemia*]. Muzeum východních Čech Hradec Králové, Hradec Králové, 64 pp. (in Czech).
MOCEK B., MIKÁT M. & SAMKOVÁ V. 2011: *Lom Rožmitál. Průvodce naučnou stezkou*. [*Rožmitál quarry. Nature trail guide*]. Olga Čermáková, grafické studio a vydavatelství, Hradec Králové, 70 pp. (in Czech).
MOCEK B. 2012a: *Labe v Hradci Králové, příroda řeky ve městě a okolí.* [*Elbe in Hradec Králové. The nature of the river in the city and its surroundings*]. Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Hradec Králové, 37 pp. (in Czech).
MOCEK B. 2012b: Lom Rožmitál – významná přírodovědecká lokalita Broumovska. [Rožmitál quarry – an important natural scientific locality of the Broumov region]. *Krkonoše – Jizerské hory* **45**: 38–39 (in Czech).
MOCEK B. 2019: *Příroda z depozitářů. 80 let Přírodovědeckého muzea v Hradci Králové*. (*Nature from depositories. 80 years of the Museum of Natural History in Hradec Králové*). Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Hradec Králové, 52 pp. (in Czech, English abstract).

Právě vyšlo **nové číslo** našeho magazínu!

